

i hvilken Afdeling der svares paa Petitionerne — ærede Medlemmer kunne selv efterse det, det findes i anden Afdeling Nr. 8 Titra b —: „Tilladelse til at afhænde det til Grevflaer; Baronier eller Stamhuse hørende Bøndergods skal fremdeles kunne ventes efter: Omstændig hederne allernaadigst bevilget, naar det, efter Sagens nøie Undersøgelse, findes, at saadan Tilladelse saavel er til Gødssets Bøndestands Gavn som efter de Billaar, hvorunder Besidderen attraar samme, stemmer overens med de fremtidige Besidderes Lavn, hvorved dog stedse bliver at iagttages, at der i selve den afhændede Eiendom sikkes Behuet eller Stamhuset en aarlig Indtægt, ganske eller for en Del i Korn, der ikke er mindre, end de aarlige Afgifter, det hidtil ere blevne svarede. Dette fremhævede det ærede Medlem; men derved blev han ogsaa staaende, medens der staaer Mere. Der staaer nemlig, og at der derhos udredes en Kjøbesum, der indeholder tilstrækkeligt Bederlag for de Fordele, hvorpaa Lehn's eller Stamhusbesidderen, udenfor de nærværende aarlige Afgifter, kunde gjøre Regning, naar Bøndergødsset vedblev at være Fæstegods; hvilken Kjøbesum bliver under Bort Daaftte Rancell's Kontrol at sikkes paa en aldeles fyldestgjørende og med Forskrifterne angaaende Ublaar af andre, under offentlig Bæretægt staaende; Midler overensstemmende Maade, hvorhos de i Forordningen af 13de Maad 1769 § 2 behævede Herlighedsværdigheder kunne foreholdes. De selv altsaa, mine Herrer, at man aldeles ikke i 1846 har ladet sig nøie med at sikkes sig igjennem en fast Kornafgift som Bederlag for de østblikkelige aarlige Afgifter, men at man udtrykkelig bestemte, at der derhos, naar saadant Salg fandt Sted, skulde udredes en Kjøbesum, som vilde være et tilstrækkeligt Bederlag for de Fordele, hvorpaa Lehn's eller Stamhusbesidderen kunde gjøre Regning udenfor de nærværende aarlige Afgifter, naar Bøndergødsset vedblev at være Fæstegods; hvilket Kjøbesum da skulde sikkes som Fideikommisskapital efter de sædvanlige Regler. Det er saaledes en overordentlig stor Forskjel imellem den Maade, hvorpaa det foreliggende Forslag er blevet begunnet, og Indholdet af den kongelige Rundgjørelse af 1846. Naar den i Ud-

kastets § 13 er sagt, at der ved Bønderingen skal tages Hensyn til de Forslygtelser, som ere paalagte ved Udkafts § 20, vil det ogsaa ses, at der er en meget væsentlig Forskjel imellem Bestemmelsen i Rundgjørelsen af 1846 og de Bestemmelser, som ere optagne i dette Forslag. — Regjeringens Tilbud er imidlertid, som sagt, blevet vråget, og jeg skal derfor ikke komme videre tilbage paa Sagen.

S. C. D. Müller: Jeg tror virkelig ikke, at vor Opfattelse af Rundgjørelsen af 1846 er forskjellig fra dens Hovedindhold, saaledes som den høitærede Minister vilde gjøre det gjældende, thi jeg tillader mig at mene, at der ved Indtægten udover de aarlige Afgifter sigtes til Indfæstningerne, der tilfalde Godseierne. Til denne Indfæstningssum skal der være en Kjøbesum, og den høitærede Minister vil have bemærket, at vi, følgende Ministeriets Anvisning, ikke have forglemt dette, idet vi, som sagt, have foreslået, at Gjennemsnitsindtægten for de sidste 10 Aar skal lægges til Grund for Beregning af saadant Indtægts Værdi ved Siden af det 24dobbelte Beløb for de aarlige Indtægter. Derfor forekommer det mig rigtig nok, at det ingen Forskjel gjør, enten man saaledes som vi taler om de Indtægter, som have en værdende Pris, og dermed mener Indfæstningen, eller man udtrykker det som i den kongelige Henvendelse til Stænderne, hvor der sigtes til det Samme. Efter enhver Gjennemlæsning af denne Ord, maa den Daaftte ligge nærmest, at det er Indfæstningssummen, hvortil det vedkommende Sted i Henvendelsen sigter, og jeg tillader mig at fastholde, at der, naar den forlanger, at en Del skal sættes fast i en Rånor i vedkommende Fæsteeiendom for de aarlige Afgifter, og at der dertil skal sættes en Kjøbesum for Indtægter udover de aarlige Afgifter, ikke er den principmæssige Forskjel mellem den kongelige Henvendelse til Stænderne og vort Forslag, som den høitærede Minister vilde gjøre gjældende. Jeg vil tillade mig at spørge, hvor i modsat Fald den høitærede Minister mener, at Hensynet til Indfæstningen er gjort gjældende i denne Rundgjørelse, naar det ikke er til den, at vedkommende Pæssus særlig sigter. Naar den